

Γιορτή του κάστανου στην ορεινή Ναυπακτία Γνωριμία με μία άγνωστη σε πολλούς παραλίμνια περιοχή

«Γιορτές του κάστανου» σε πολλούς καστανότοπους στη χώρα μας γίνονται κάθε χρόνο όπως για παράδειγμα φέτος στα Δολιανά, Κοσμά, Άρνα και αλλού. Άλλωστε πολλά χωριά με το όνομα «Καστανιά» παραπέμπουν στην ύπαρξη εκτεταμένων καστανεόνων που ιδιαίτερα σε παλαιότερες εποχές αποτελούσαν πολύ σημαντικό

στοιχείο οικονομικής και διατροφικής σημασίας. Το ίδιο συμβαίνει και με την καρυδιά όπου πάλι πολλά χωριά με το όνομα «Καρυά» υπάρχουν στην χώρα μας.

Με πρόσκληση της αγαπητής Νίας Χαρίτου και με την εν γένει βοήθειά της φτάσαμε στο χωριό Άγιος Δημήτριος ακριβώς πάνω από το φράγμα του Εύηνου, το μεσημέρι του Σαββάτου 4 Οκτωβρίου 2025. Ήδη, στο πλαίσιο της γιορτής, είχε προηγηθεί το απόγευμα της Παρασκευής τα «τσακίσματα», το χάραγμα δηλαδή των καστώνων (ντόπια παραγωγή) προκειμένω την ερχόμενη ημέρα να ψηθούν και να μοιραστούν στους επισκέπτες. Ο κόσμος πολύς, τόσο οι κάτοικοι του χωριού

όσο και άλλοι από τις γύρω περιοχές (Θέρμο, Αγρίνιο, Κρυονέρια κ.ά.). Το χωριό λοιπόν ζωντάνεψε με τους χορούς παραδοσιακούς, τραγούδια και λόγους, συμπεριλαμβανομένων έναν χαιρετισμό από την Ε. Πάνου και μίας μικρής εναρκτήριας διάλεξης για το κάστανο από τον Ν.

Εμμανουήλ, ο οποίος μεταξύ άλλων μίλησε και για τα προβλήματα του έλκου της καστανιάς και της ξήρανσης των πλατανιών. Οφείλουμε να τονίσουμε εδώ ότι η συνδιοργανώτρια Νία Χαρίτου με τον τοπικό Πολιτιστικό Σύλλογο είχε φροντίσει για την εν γένει καλή οργάνωση της γιορτής και τη δική μας διανυκτέρευση στο χώρο του παλιού Δημοτικού Σχολείου του Αγίου Δημητρίου.

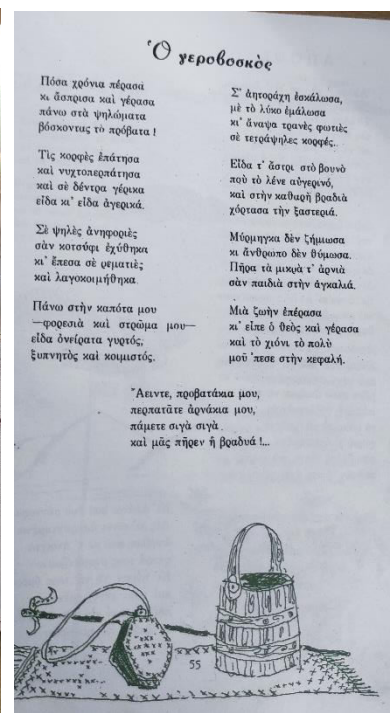
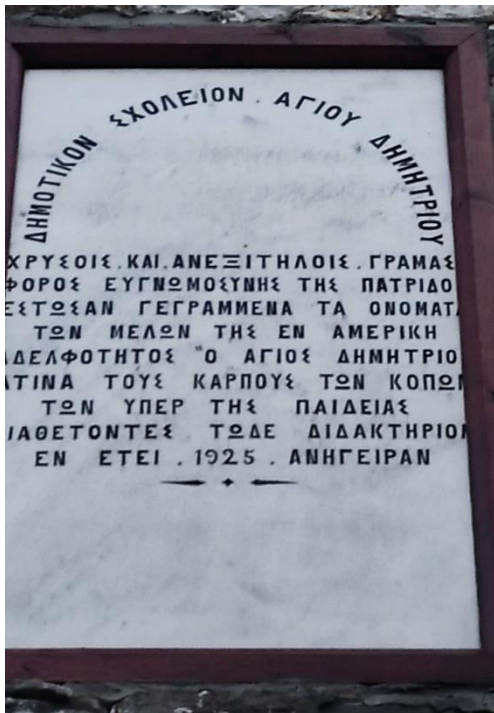

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας με σύντομη πορεία επισκεφτήκαμε τον παλιό μικρό, καλαίσθητο, ιστορικό Ναό του Αγίου Δημητρίου. Εντύπωση μας έκανε

επίσης αυτό τούτο το σχολικό κτίριο που, εγκαταλελειμμένο από παιδικές φωνές και αρκετά παραμελημένο, στέκεται εκεί λες και προσμένει τα παιδιά του χωριού που πλέον, αλίμονο, δεν υπάρχει ούτε ένα, γεγονός που συμβαίνει με πάρα πολλά χωριά της χώρας μας και που έχουμε την ευκαιρία

να επισκεπτόμαστε μέσω του Συλλόγου μας. Τα βιβλία σε μία υποτυπώδη, σκονισμένη βιβλιοθήκη, πεταμένα, μεταξύ των οποίων πολλά απουσιολόγια,

αναγνωστικά, ποιήματα και άλλα που δείχνουν την ομορφιά τον πλούτο και ποιότητα της γνώσης που τα μικρά παιδιά εκεί απολάμβαναν. Με πρώτη ευκαιρία σκεπτόμαστε να επισκεφτούμε και να αποκαταστήσουμε με ίδιες δαπάνες τη βιβλιοθήκη αυτή.

Στο τελείωμα της γιορτής, βράδυ πλέον, όλοι μας μαζί με τους κατοίκους βρεθήκαμε και πάλι στην πλατεία του χωριού να γνωριζόμαστε περισσότερο μέσα από συζητήσεις αλλά και χορό.

Την Κυριακή με οδηγούς τον Σπύρο, σύζυγο της Νίας και τον Κώστα, γέννημα θρέμμα του χωριού και μέσα από πυκνό ελατόδασος, καστανιές και άλλα δένδρα με ή χωρίς μονοπάτι φτάσαμε μετά από ανηφορική πορεία 4 ωρών στο περίφημο

«Χάνι του Λιόλιου», πάνω στον αμαξωτό δρόμο που συνδέει την Ναύπακτο ή το Θέρμο με το χωριό Άγιος Δημήτριος. Θυμόμαστε ιδιωτική πορεία που πριν χρόνια, πεζοπορώντας στην κορυφή Τσεκούρας και Αρδίνη, κατηφορίσαμε στο

πολύ παλιό αυτό Χάνι που αρκετά ανακαινισμένο πλέον μας υποδέχθηκε με πραγματικά νόστιμα εδέσματα, τα οποία η προηγούμενη κούραση τα έκανε ακόμη πιο εύγεστα. Η ικανοποίηση των φοιτητών μας έκδηλη, μαζί με τις συζητήσεις που είχαμε πάλι με τους ντόπιους κατοίκους.

Στον γυρισμό μας είδαμε για ακόμη μία φορά την πολύ ενδιαφέρουσα παράσταση – απεικόνιση της ζωής των κατοίκων στα απομονωμένα χωριά της Ορεινής Ναυπακτίας, με πινακίδα που εξιστορεί μια φάση της ζωής των κατοίκων

της περιοχής, γνωστής ως Κράββα. Ενδεχομένως η ονομασία προέρχεται από το «κάρα βαράτε» των άγριων πολεμιστών της περιοχής που ανέκαθεν έβγαζε η περιοχή αυτή.

Εξίσου συγκινητική ήταν και η επιγραφή σε μαρμάρινη πλάκα που είχαμε δει στο το Δημοτικό Σχολείο που φιλοξενηθήκαμε, δωρέα – κομμάτι της καρδιά των μεταναστών από την περιοχή.

Για μια ακόμη φορά η επίσκεψη του Συλλόγου μας σε τέτοιες απομονωμένες και εγκαταλελειμμένες πλέον περιοχές αποτελεί μία μικρή συνεισφορά στη διατήρηση της ζωής και της μελλοντικής ύπαρξης των χωριών όπως και η κάθε είδους γιορτή που γίνεται εκεί και που αποτελεί ευκαιρία επανένωσης των ντόπιων που έρχονται από κάθε μέρος που πλέον εγκαταβιούν.

Υποσχόμενοι ότι σε μελλοντική επίσκεψη θα σημάνουμε το μονοπάτι Άνω Χώρα – κορυφή Τσεκούρας – κορυφή Αρδίνης – Χάνι Λιόλιου και θα επισκεφτούμε ολόγυρα της λίμνης τα χωριά Κλεπά, Αράχωβα και Περδικόβρυση, με την κοντινή κορυφή Κοκκινιάς και Καρφοπεταλιάς.

*Επιμέλεια κειμένου
Ν.Γ. Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής
Δρ Ε.Ν. Πάνου, Ε.ΔΙ.Π. Γ.Π.Α.*

Οι φωτογραφίες έχουν επιλεγεί από πλήθος άλλων που έδωσαν οι κάτωθι συμμετέχοντες (μέλη και φίλοι του Φ.Ο.Σ. Γ.Π.Α.): Αγαλόπουλος Νίκος, Αρτινός Νάσος, Γεωργίου Νάντια, Ιωάννου Ιωάννα, Κάντζας Χρήστος, Καραλή Θαλασσινή, Μπακόλας Νίκος, Ξενούλη Εμμανουέλα, Οικονόμου Δήμητρα, Πάνου Ελένη.